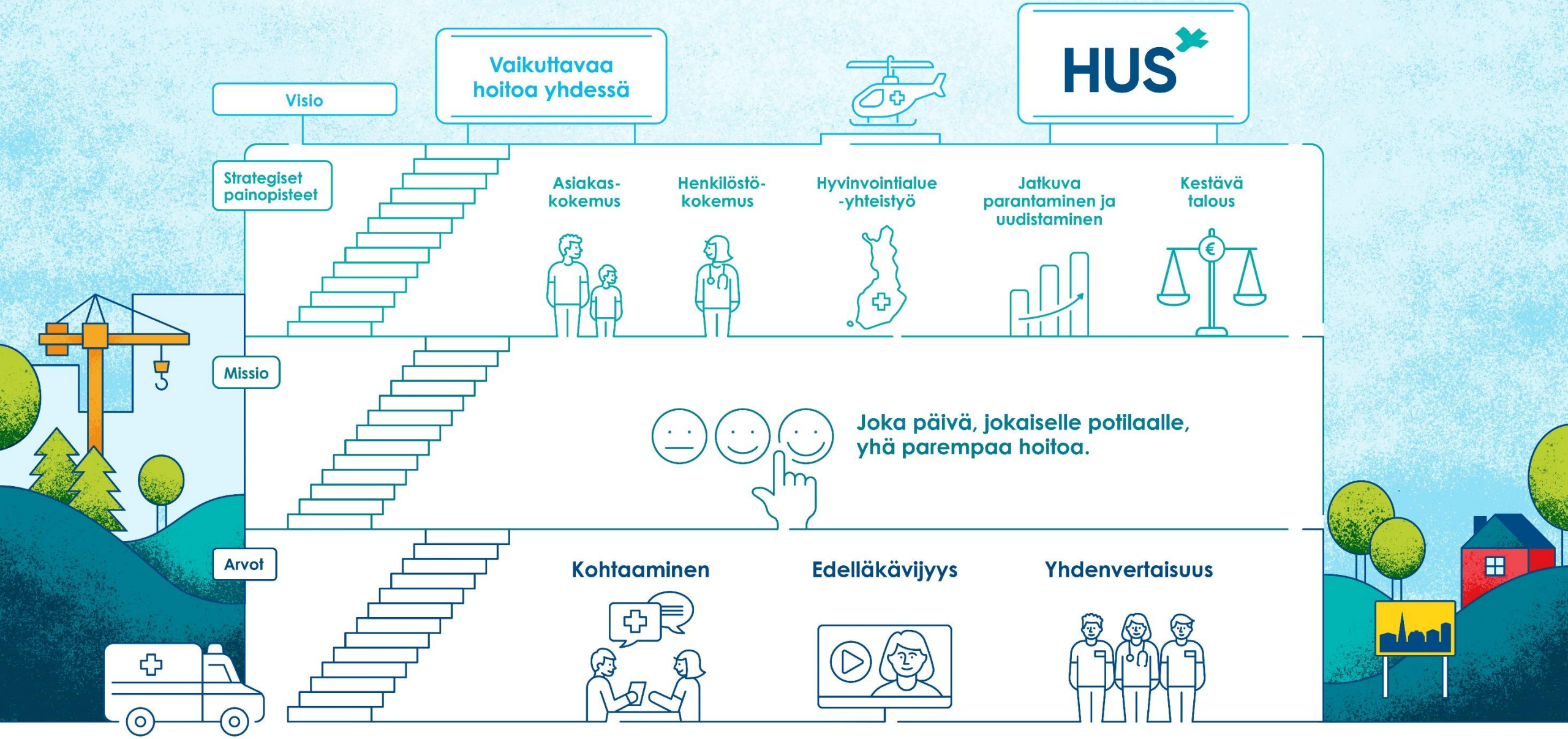
Sosiaali- ja terveysvaliokunnan etäkuuleminen

VALTIONEUVOSTON SELONTEKO JULKISEN TALOUDEN SUUNNITELMASTA VUOSILLE 2027—2030

VNS 3/2026 VP

13.5.2026 Jari Finnilä

Visio
Vaikuttavaa hoitoa yhdessä
HUS
Strategiset painopisteet
Asiakas-kokemus
Henkilöstö-kokemus
Hyvinvointialue -yhteistyö
Jatkuva parantaminen ja uudistaminen
Kestävä talous
Missio
Joka päivä, jokaiselle potilaalle, yhä parempaa hoitoa.
Arvot
Kohtaaminen
Edelläkävijyys
Yhdenvertaisuus

TAUSTAA HUS-YHTYMÄN RAHOITUKSESTA

- Uudenmaan erillisratkaisussa julkisista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista vastaavat järjestäjinä Uudenmaan hyvinvointialueet (IUHVA, LUVN, VAKE ja Keusote), Helsingin kaupunki sekä HUS-yhtymä.
  - HUS-yhtymä on **Suomen suurin sote-organisaatio**, jossa työskentelee 27 000 ammattilaista ja jonka budjetti on noin 3,1 miljardia euroa.
  - Uudenmaan asukkaille tuotettavien palvelujen lisäksi HUS-yhtymällä on myös **valtakunnallisia vaativimman erikoissairaanhoidon vastuita**, kuten elinsiirrot.
  - HUS-yhtymä on myös **yliopistosairaala**, jolla on laajat koulutuksen ja tutkimuksen vastuut yhdessä Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan kanssa. Rahoituslain **yliopistosairaalalisä ei kohdennu suoraan HUS-yhtymälle.**
- HUS-yhtymä on ainoa järjestämisvastuinen sote-toimija, joka **ei saa valtiolta suoraa rahoitusta**.
  - Valtion rahoitus on kanavoitu ensin edellä mainituille viidelle alueelle, jotka allokoivat osan saamastaan rahoituksesta HUS-yhtymälle **kiinteän kehyksen** muodossa.
  - **HUS-yhtymää sitovat kaikki hyvinvointialueita koskevat hyvinvointi- ja rahoituslain periaatteet** kuten alijäämien kattaminen.

TAUSTAA HUS-YHTYMÄN RAHOITUKSESTA

- **HUS-yhtymä pääsi taloudellisiin tavoitteisiin vuonna 2025** ja pystyi ensimmäisenä julkisena sote-toimijana tasapainottamaan taloutensa ja **kattamaan aikaisempien tilikausien 2022–2024 alijäämät 141,7 miljoonaa euroa nykyisen hyvinvointialuelain edellyttämällä tavalla ja aikataulussa** vuoden 2025 loppuun mennessä.
- Rahoituksen niukkuus on **edellyttänyt HUS-yhtymältä määrätietoisia talouden säästötoimenpiteitä** sekä vaikeita, muun muassa **henkilöstöön ja palveluverkkoon vaikuttavia päätöksiä**.
- Samaan aikaan onnistumisina:
  - **Henkilöstön saatavuus parantunut ja vaihtuvuus pienentynyt.**
  - **Asiakaskokemus parantunut.**
  - **Hoitoon pääsy parantunut**, vaikka talousarviot eivät mahdollista hoitojonojen purkua.

HUS-YHTYMÄN LAUSUNTO

Valtioneuvoston selonteosta julkisen talouden suunnitelmaksi vuosille 2027—2030 on huomioitu HUS-yhtymän lausunnossa seuraavat teemat:

1. Hyvinvointialueiden rahoitus
2. Asiakasmaksut

1. HYVINVOINTIALUEIDEN RAHOITUS

- HUS-yhtymä on lausunut rahoituslain muutosesityksistä kevään 2026 aikana ja kritisoinut säästötoimien alueittaista kohdentamista ja **lukuisia ennakoimattomia muutoksia rahoituksenjaon periaatteisiin** (mm. 2 vuoden pitkäaikaisdiagnoosien poimimatta jättäminen, rahoituksen vähimmäistason kasvun täysin uusi elementti).
  - Tietoiselta vaikuttava **rahoituksen siirto pois kasvavilta alueilta.**
  - Hallituksen esityksessä **noin puolet säästöistä, eli noin 200 milj. € kohdistuisi Uudellemaalle**.
  - **HUS-yhtymän rahoitus noin 1/3 Uudenmaan rahoituksesta →** Uudellemaalle kohdistuvat **säästöt vaarantavat myös HUS-yhtymän riittävän rahoituksen**.
- Rahoituksenjako tulisi perustua tutkittuun tietoon ja ennakoitaviin muutoksiin.
- **Aikataulunmukainen onnistuminen** sosiaali- ja terveydenhoidon uudistuksessa sekä **huolellinen taloudenpito eivät saa johtaa rahoituksen lisäleikkaamiseen**.
  - Esitetyt rahoituslain muutokset ovat ongelmallisia hyvinvointialueiden taloudellisten kannustimien kannalta.

2. ASIAKASMAKSUT

- Muutosten arvioidut vaikutukset vähennetään HVA-rahoituksesta, vaikka **tuottoja nostava vaikutus erittäin epävarma.**
- **ESH-vaikutukset** sekä **uusina maksuina että maksujen korotuksina** → tarkat tiedot puuttuvat.
  - ESH-maksuissa v. 2025 n. 45% korotus, esitetty **uusia korotuksia n. +10%.**
- **Maksukaton korotuksesta ei ole tietoa** → maksukatossa **huomioidaan sekä PTH että ESH** asiakasmaksut, **maksukatot täyttyvät aiempaa nopeammin**.
- HUS-yhtymän asiakasmaksuhinnat maksimissa → teoriassa mahdollisuus päättää maksimin alittavista maksuista, mutta säästöt tulisi kattaa muilla toimenpiteillä.
- HUS-yhtymässä lähetetään **maksumuistutus n. 10-15 % asiakasmaksulaskuista,** joista **n. puolet perintään.**
  - Perinnässä olevista noin 90% jälkiperinnässä (asiakas varaton, ulosotto ei ole mahdollinen).
- **Esitetyt asiakasmaksumuutokset ennakoidaan lisäävän luottotappioita entisestään.**
- Asiakasmaksutoimintaan ml. maksukattojen laskenta menee **huomattavasti hallinnollista työaikaa.**

KIITOS! / TACK!

Jari Finnilä

talousjohtaja

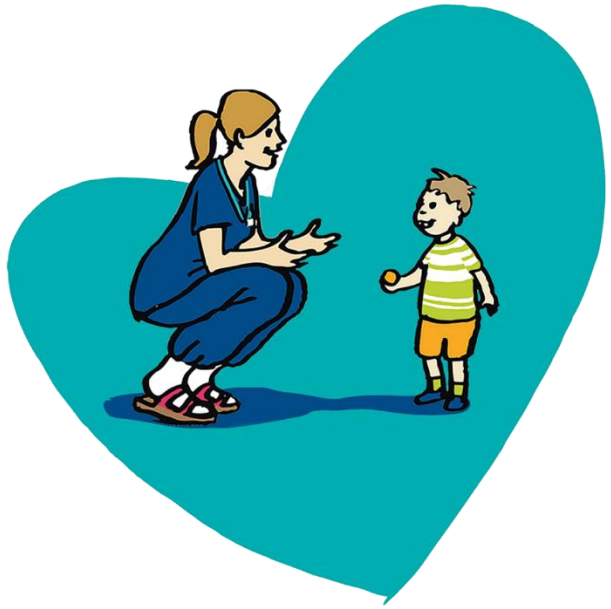
HUS, Yhtymähallinto

PL 100, 00029 HUS | Haartmaninkatu 2D, Helsinki

jari.finnila@hus.fi

040 522 9333

www.hus.fi

Kohtaaminen
Edelläkävijyys
Yhdenvertaisuus